

Nagroda i kara w wychowaniu dziecka przedszkolnego

W wychowaniu istnieją dwie płaszczyzny: nagroda i kara, rodzice więc wielokrotnie zastanawiają się jak długo tolerować złe, denerwujące zachowanie swojego dziecka? Jak surowa ma być kara? Kiedy i jak chwalić.

Nagroda, pochwała

Dzięki nim można dziecko znacznie skuteczniej skierować na drogę właściwego zachowania aniżeli przez karę, czy krytykę.

Funkcje nagrody:

- wzmacnia postępowanie pozytywne
- realizuje potrzebę uznania i sukcesu
- zachęca do podejmowania coraz trudniejszych zadań

Zasady skutecznych pochwał

- pochwała nie powinna zawierać w sobie żadnego elementu krytyki („No widzisz? dlaczego nie może tak być za każdym razem?”)
- pochwała powinna być konkretna i opisowa (dorosły opisuje z uznaniem, co widzi lub czuje)
- pochwała powinna być proporcjonalna do włożonego przez dziecko
- pożądane zachowania dziecka muszą być systematycznie chwalone

Rodzaje stosowanych nagród:

- słowna aproba postępowania dziecka
- uśmiech
- przytulenie
- wspólne atrakcyjne spędzenie czasu, np. wycieczka
- nagroda rzeczowa kojarzona przez dziecko z tym, za co ją otrzymało.

Kara

Jest efektem przekroczenia przez dziecko jasnych granic, reguł. Konieczne jest więc określenie obowiązujących stałych zasad. Karać można tylko za takie czyny i zachowania, które są stale uważane za naganne

Funkcja kary

- ukazanie konsekwencji złych zachowań

Zasady skutecznych kar

- kara powinna być nieunikniona – stosowana regularnie, za każdym razem, gdy wystąpi niepożądane zachowanie

-kara powinna być ukierunkowana wyraźnie na dane zachowanie i być jego logiczną konsekwencją,

-kara powinna być ograniczona pod względem czasu trwania i intensywności

-przed wymierzeniem kary powinno się wysłuchać wyjaśnień dziecka

Rodzaje skutecznych kar

-kara naturalna (naprawienie szkody)

-jasne wyrażanie swego smutku i zawodu, dezaprobaty dla zachowania dziecka

-czasowe odebranie przyznanego przywileju

Dlaczego klaps jest zły?

-uczy dziecko załatwiania spraw za pomocą przemocy

-burzy szacunek dziecka do samego siebie

-podważa autorytet rodzica

-upomnienia słowne przestają być wystarczającym sygnałem do zaprzestania niepożądanego zachowania działać, prowadzi to więc do eskalacji przemocy wobec dziecka.

Zasada ogólna

Mała kara i mała nagroda.

Opracował zespół ds. opieki i wychowania